

УДК 161.2:61(049 2)

Юфименко В.Г.

МОВНІ АСПЕКТИ ПРАВИЛЬНОГО ВЕДЕННЯ НАУКОВОЇ ДИСКУСІЇ НА МЕДИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ, СЕМІНАРАХ, СИМПОЗІУМАХ

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

Участь у наукових заходах - конференціях, школах, семінарах, симпозиумах - важлива складова діяльності молодого вченого. Емоційна розповідь про наукові факти і гіпотези, живе обговорення і дискусії з різних проблем забезпечують ефективне засвоєння нової інформації, розширюють кругозір, нерідко провокують на критичний перегляд власних уявлень і стимулюють народження нових ідей. Уміння правильно дискутувати - одна з рис професійності ученого-медика [5]. Ця проблема існує на межі кількох наук: психології, риторики, етики та, зокрема, мовознавства. Під час навчання у медичному вузі майбутні науковці на заняттях з «Української мови за професійним спрямуванням» та з «Основ психології» частково опановують основні правила дискутування. На заняттях з курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» слід приділяти цій проблемі особливу відповідну увагу [4]. Наразі зі збільшенням кількості наукових конференцій, та з метою формування професіонала-медика, фахівця нової формації ця проблема є особливо актуально [3].

Наукова дискусія - це обговорення і вирішення будь-якого спірного наукового питання.

Мова здатна точно і неупереджено фіксувати інтелектуальні міркування науковця, служити засобом передачі однозначно трактованих повідомлень [2]. Саме тому мова успішно використовується для закріплення і передачі різного роду наукових ідей, а також координації спільної діяльності.

Наукові дискусії мають свою специфіку. Дуже важливо формулювати свої думки однозначними й точними словами; терміни й абстрактні слова, важливі для дискусії слід витлумачити попередньо [7].

Висуваючи якусь тезу, обов'язково стежать за тим, щоб у ній не було двох питань, якщо для кожного з них потрібні свої докази.

Найважливіше в науковій дискусії - точно визначити головну проблему й навколо неї зосередити увагу.

Виступаючий має подати слухачам ту інформацію, яка потрібна для того, щоб правильно зрозуміти й оцінити запропонований спосіб розв'язання проблеми. При цьому слід дібрати такі аргументи, які б свідчили на користь запропонованого рішення. Добре, якщо виступаючий уміє передбачити можливі контраргументи і вже у своєму виступі спробує спростувати їх.

У середовищі вчених надзвичайно високо цінують час. Тому в аудиторії фахівців треба бути гранично лаконічним: уникати довгих преамбул, подробиць, про які можна сказати лише тоді, коли виникнуть питання або хтось спеціально ними зацікавиться. Важливе місце також слід приділяти часу виступів сторін, які ведуть дискусію. Не можна, щоб одна сторона мала більше часу для виступів.

Для правильного, точного логічного мовлення та з метою економії часу учасник дискусії повинен схематично викласти свої думки письмово. Це, перш за все, потрібно для збереження думки, побудови логічно сформульованих понять, безперечної впевненості у власних судженнях та подальшого, точного, ясного [1] й стислого викладу їх перед аудиторією [10]. Це підтверджує й вислів Д.Карнегі: «Постійно занотовуйте всі роздуми, які спадають вам на думку, і весь час ретельно занотовуйте їх... Записуючи, я відшліфовую як саму думку, так і її словесну форму.

Значно легше аналізувати факти після їхнього попереднього запису: добре сформульована проблема - наполовину розв'язана проблема».

Важливе місце для мовної організації дискусії має культура мовлення. Це в першу чергу стосується використання необразливих, дипломатичних

формулювань і т. п. , це стосується вміння висловити лаконічно свою думку, не припускатися двозначного трактування своїх висловлювань і позицій [9].

Не можна, щоб хтось із сторін переходив на силові методи ведення дискусії [6]. Сила голосу - це ще не вирішення проблеми, це не наближення до найкращого розв'язання наукової суперечки.

Не можна у жодному разі під час дискусій використовувати недозволені методи ведення суперечок: ображати один одного, натякати на якісь певні негативні сторони один одного, не маючи конкретних доказів чи відносячи до наукової суперечки речі, які не мають логічного відношення до розглядуваних питань.

На практичних заняттях з мови теж апробовуються різні види дискусій.

Підсумовуючи вищевикладене можна зробити висновки, що досконале знання мовних правил ведення дискусії та віртуозне володіння ними дозволяє лікарю-науковцю сподіватися, що він відповідає вимогам сучасного компетентного фахівця [8].

Література

1. Зигун І. В. Вивчення фонетичних засобів мовлення на заняттях із студентами іноземцями / І. В. Зигун, В. Г. Юфименко // Удосконалення навчання практичним навичкам : матеріали конф. – Полтава, 1996. – С. 21–22.
2. Лещенко Т. О. Основи офіційно-ділового стилю: методичний посібник для студентів – іноземців / Т. О. Лещенко, І. В. Самойленко, В. Г. Юфименко. – Полтава, 2008. – 18 с.
3. Лещенко Т. О. Про деякі аспекти гуманітарної підготовки студентів-медиків / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Гуманітарна та екологічна підготовка студентів : тези навч.-метод.конф. – Полтава, 1994. – С. 42–43.

4. Лещенко Т. О. Роль української мови для покращення підготовки спеціалістів у медичному вузі (методичний аспект) / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Організація викладання у відповідності до реформи вищої медичної освіти України : матеріали конф. – Полтава, 1995. – С. 47.
5. Самойленко І. В. Дослідження реального прояву інтересів та здібностей у діяльності старшокласників під час підготовки до оволодіння професією лікаря-стоматолога / І. В.Самойленко, В. Г. Юфименко // Медична наука - 2010 : матеріали Всеукр. наук. - практ. конф. – Полтава, 2010. – С. 146–147.
6. Юфименко В. Г. Психологія подолання студентами медичного вузу екзаменаційного стресу / В. Г. Юфименко, І. В. Зигун // Організація викладання у відповідності до реформи вищої медичної освіти України : матеріали конф. – Полтава, 1995. – С. 46.
7. Юфименко В. Г. Формування умінь та навичок наукового перекладу при вивченні студентами курсу "Українська ділова мова" / В. Г. Юфименко // Удосконалення навчання практичним навичкам : матеріали конф. – Полтава, 1996. – С. 61.
8. Юфименко В. Г. Психолого-педагогічні проблеми перебудови вищої та середньої медичної освіти на перехідному етапі до ринкової економіки / В. Г. Юфименко // Особливості організації навчального процесу на перехідному етапі до ринкової економіки : навч.-метод.конф. – Полтава, 1997. – С. 65–66.
9. Юфименко В. Г. Питання з'ясування причин молодіжного (студентського) сленгу / В. Г. Юфименко // Сучасна сім'я. Освіта, Медицина. Психологія. Психотерапія. Можливості співпраці : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2007. – С. 10–11.
10. Юфименко В.Г. Швидкісне читання як один із способів ефективного навчання студентів-іноземців / В. Г. Юфименко // Медична наука - 2010 : матеріали Всеукр. наук. - практ. конф. – Полтава, 2010. – С. 149.